

Kataloglama Nereye Gidiyor?

Where is the Cataloging Going ?

Mustafa Bayter*

Öz

Kataloglama, kütüphane materyallerine ait tanıtıcı bilgilerin önceden belirlenen kurallara göre kaydedilmesi işlemidir. 20. yüzyılda kütüphane kataloglarının ve kataloglamanın gelişimi 21. yüzyıla yönelik çalışmaların temeli olabilecektir. İlk kataloglama kuralının 1841 yayınlanmasıyla başlayan gelişim çizgisi 1990'ların ikinci yarısında ortaya atılan üst veri ile yeni bir boyuta gelmiştir. Günümüzde bilginin düzenlenmesinde özellikle herkesin kolaylıkla kullanabileceği üst veri kullanılmaya başlanmıştır. Bundan sonra da gelişimin üst veri ekseninde olacağı öngörülmektedir.

Anahtar Sözcükler: kataloglama, AAKK, üst veri

Abstract

Cataloging, library materials belonging to the identifying information is recorded according to previously defined rules is the process. 20. century development in the library catalog and the catalog of the 21st century will be the basis of the work. Rule began in 1841 with the publication of the first catalog line of development in the second half of the 1990s put a new dimension came into the metadata. Today, the organization of information easily available to everyone, especially the metadata is being used. After that, it is envisaged in the development of the metadata axis.

Keywords: cataloging, AACR, metadata

Giriş

Kataloglama; bir kaynağın sorumlu ve emeği geçenlerinin son kullanılan biçimlerini belirtmek, eldeki kaynağın disiplini ve konularını belirlemektir (Keseroğlu, 2006, s. 25). Kataloglamaya ilişkin ilke ve kuralların oluşturulması, kütüphanelerin ilk ortaya çıkışından bu yana, kütüphanecilerin en önemli uğraşları olagel-

* Dr., Ankara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Kütüphane Sorumlusu. e-posta: bayter@pharmacy.ankara.edu.tr

miştir. Elbette, başlangıçtaki kataloglar, çağlarının şartları ve olanakları gereği, çok ilkel ve basitti. Onları ‘katalog’ olarak değerlendirmek bile büyük iyimserlik olurdu. Ama bu ilkel çabaların ve verimlerinin ‘kataloglama’ kavramının oluşum ve gelişimine büyük katkıda bulunduğu kesindir (Sefercioğlu, 2003, s. XII). 20. yüzyılda kütüphane kataloglarının ve kataloglamanın gelişiminin 21. yüzyıla yönelik çalışmaların temeli olabilecek ve kataloglama koşullara bağlı olarak hızla yenilenecektir (Baydur, 2005, s. 106). Kataloglama yalnızca seçkin bir tarihe değil aynı zamanda heyecan verici bir geleceğe de sahiptir. Kataloglama, araştırmacıların bilgiyi fark etmelerini, ulaşmalarını ve kullanmalarını sağlar. Bu yazıda, kataloglamanın ister basılı, ister elektronik ortamda üretilmiş olsun bilgiye ulaşmadaki yerini ve günümüz dünyasının belli başlı özellikleri temelinde, kataloglamanın nereye gittiği ve geleneksel kataloglamadan üst veriye yönelik ortaya konmaya çalışılmıştır. Bu çalışmadaki amacımız, bilgi ve belge yöneticileri arasında kataloglamanın nereye gittiği konusunda tartışma başlatmaktır.

Geçmiş Kısa Bir Bakış

Filozoflar, bizlere geçmişini görmezden gelenlerin hatalarını tekrar etmeye mahkûm olduklarını hatırlatır. Bizim tanımladığımız anlamda kataloglamaya ilişkin ilk çalışmayı, 1548’de Conrad Gesner’in, *Cataloguing Methods* adlı çalışmasında yaptığı, kitapların raflardaki düzenine göre alfabetik yazar dizini önermesi olarak verebiliriz. 1595 yılında ise Londralı kitapçı Andrey Maunsell, kataloglamaya üç önemli kural getirmiştir (Kesereoğlu, 2006, ss., 36-37).

17. ve 18. yüzyıllarda çeşitli gelişmeler olsa da ilk kataloglama kuralı Panizzi tarafından British Museum Rules olarak 1841 yılında yayınlanmıştır. 1876’da Charles A. Cutter tarafından da *Cutter’s Rules for a Dictionary Catalog* yayınlanmıştır (Rowley, 1996, s. 87). 1908 yılında da ALA (Amerikan Kütüphaneciler Derneği) tarafından *Cataloguing Rules : Author and Title Entries* (Kataloglama Kuralları: Yazar ve Eser Adı Girişleri) yayınlanmıştır (Sefercioğlu, 1977, s. 125). Kataloglamada uluslararası standartlaşmayı, 1961 yılında, Unesco’nun desteği ile IFLA tarafından Paris’te 52 ülkenin katılımıyla düzenlenen “Kataloglama İlkeleri Milletlerarası Konferansı” gerçekleştirmiştir (Sefercioğlu, 2003, s. XII). Bu toplantının sonucunda ülkelerden alınan geribildirimler dikkate alınarak 1967 yılında Anglo-Amerikan Kataloglama Kuralları’nın (*Anglo-American Cataloging Rules*) birinci basımı yayınlanmıştır. 1961 Paris Konferansı’ndan sonra bilgisayarların kataloglama işlemlerinde büyük yararlar sağlayacağı anlaşılmış ve bu yöndeki çabalara hız kazandırılmıştır. Önce Makineyle Okunabilir Kataloglama

(Machine Readable Cataloguing-MARC) projesi geliştirilmiştir. Ardından da bu projede kullanılabilecek standartları belirlemek üzere Evrensel Bibliyografik Denetleme (International Bibliographical Control-UBC) Programı kabul edilmiştir. 1969'da IFLA tarafından Kopenhag'da "Kataloglama Uzmanları Milletlerarası Toplantısı" yapılmıştır. Bu toplantıda bibliyografik denetlemenin evrensel olarak geliştirilmesi ve bibliyografik kayıtların gözle ve makineyle okunabilir bir standarda kavuşturulması kararlaştırılmıştır. Bunu sağlamak amacı ile değişik kayıt ortamları için Milletlerarası Standart Bibliyografik Niteleme (International Standard Bibliographical Description-ISBD) standartlarını belirlemek için çalışma toplulukları oluşturulmuştur. Bu topluluklar önce ortaklaşa genel bir standart (ISBD-G), ardından da ortamların her biri için ayrı standartlar (ISBD'ler) hazırlamış ve bu standartlar UBC Merkezince yayımlanmıştır. Amerika Birleşik Devletleri, Kanada ve İngiltere kütüphanelerinin ISBD'lerde belirtilen standartlara göre yeni baştan hazırladığı Anglo-Amerikan Kataloglama Kuralları (AAKK)'nin ikinci basımı, her üç ülkede 1978 yılında yayımlanmıştır. AAKK2'nin 1988 ve 1998'de iki revizyonu yayımlanmıştır (Sefercioğlu, 2003, s. XIII). Her yıl düzenli olarak gözden geçirilen AAKK2'nin 1998 yılında yapılan basımının ardından 1999 ve 2001'de değişiklik ekleri ile 2001-2002 yılları arasında yapılan değişiklikleri içeren "Anglo-American Cataloguing Rules 2d ed., rev." 2002 de yayımlanmıştır (Anglo, 2002).

AAKK2'de Elektronik Bilgi Kaynaklarının Kataloglanmasına Yönelik Yenilikler

Elektronik bilgi kaynağı; "bir bilgisayar veya bilgisayara bağlı bir araç tarafından işletilmek üzere aktarılmış olan ortamlar (veriler ve /veya programlar)"dır. Erişimi yerinde sağlanabilen ortamlar (örneğin bilgisayar diskleri, bilgisayar optik diskleri) ve uzaktan alınan ortamlar (örneğin çevrimiçi hizmetler, tartışma grupları/listeleri, world wide web (www) siteleri) elektronik bilgi kaynaklarıdır (AACR2 2nd ed, 2002 revision 2005 update). Elektronik bilgi kaynaklarının kataloglanmasına yönelik kataloglama kurallarındaki yenilikler 1993 yılında yayımlanan Anglo-American Cataloguing Rules Second Edition 1988 Revision Amendments adlı eserle başlar (Gorman, M. and Winkler, P.W., 1993). Kaynakta teknolojik gelişmeler göz önüne alınarak, kurallarda ve örneklerde çeşitli yenilikler yapılmıştır. Kuralların elektronik bilgi kaynaklarına yönelik olarak yenilenmesi, 1997 yılında "AAKK2'nin Geleceği, Gelişmeler ve Prensipler" adlı uluslararası konferansta yapılmaya başlanmıştır. Yeniliklerin yıllık olarak yayımlanması planlanmış ve yenilemeler yayımlanmıştır. Sonradan yapılan yenilemeler

ara sayfalarla güncelleştirilmiştir (Huthwaite, 2003, s. 99).

“Anglo-American Cataloguing Rules 2d ed., revision” 2002’de yayınlanan basısının üç bölümünde temel yenilikler yapılmıştır. Bu üç bölüm; 3. Bölüm (Kartografik Belgeler), 9. Bölüm (Elektronik Kaynaklar) ve 12. Bölüm (Sürekli Kaynaklar) (Anglo, 2002). Anglo-Amerikan Kataloglama Kuralları’nın 2002’de gözden geçirilmesinde özellikle iki kaynağa değinilmiştir. Bunlar; web siteleri ve veritabanlarıdır (Caudwell, 2004).

AAKK2’deki en önemli düzenleme 9. Bölümün yeniden adlandırılmasıdır. 9. Bölümün başlığı “Computer Files-Bilgisayar Kayıtları” iken “Electronic Resources-Elektronik Kaynaklar” olarak değiştirilmiştir. “Elektronik Kaynaklar” bilgisayar kayıtlarında “Elektronik Kaynaklar”ın terminolojisinin değişimine göre yapılmıştır. 9. Bölümün bu uyarlaması, önceki temel kurallardaki madde 0.24 ‘ün açıklamalarında önemli değişikliğe yol açmıştır. Bu değişiklik kataloglanacak kaynakların fiziksel formatıyla ilgilidir. 0,24’ün yeni kuralı, katalogcuya, kaynağın açıklandığı şekilde içerik taşıyıcısını (kısmen fiziki formatta) içeren yayın türü, bibliyografik ilişkiler ve yayınlanıp yayınlanmadığı konusunda tüm verileri kaydetmesi talimatını vermektedir. İnteraktif mültimedya materyalleri 9. Bölüm taslağı içindedir. Yenilenen kısım elektronik kaynakların farklılığına ve doğrudan girişine açıklık getirmiştir (Myer, 2003, s. 60).

Elektronik kaynaklarda bilginin ana kaynağı, kaynağın kendisidir. Başlık ekranı yoktur. 9.0 B1 kuralında önemli değişiklikler yapılmıştır. Katalogcular, bibliyografik bilgileri kaynağın içinde resmi olarak sunulmuş herhangi bir belgeden alabilir. Kaynağın fiziksel taşıyıcısı ve etiketleri de bilginin ana kaynağı olarak alınabilir. Katalogcular başlık ve diğer katalog bilgilerini belirlemede öncelik sırası olmaksızın kaynağın tamamından yararlanabilir (Anglo-American Cataloguing Rules. 2d ed., rev. Update 2005).

Elektronik kaynakların kataloglanmış örnekleri, yenilenen 9. Bölüme ilave edilmiştir. (Özellikle hareketli giriş, network ve interaktif mültimedya kaynakları gibi.) Sözlüğe gerekli ilave terimler edilmiş ve yansıtılmıştır (Anglo-American Cataloguing Rules. 2d ed., rev. Update 2005).

Elektronik kaynaklar için yenilenen 9. bölümün yanı sıra 12. bölüm de “Süreğen Kaynaklar” (Continuing Resources) olarak yenilenmiştir. İki bölüm arasındaki bağlantı vurgulanmasına rağmen birçok elektronik kaynak, süreğen kaynaktır (Huthwaite, 2003, s. 99). 1998’de “Süreğen Kaynaklar” şemsiye terim olarak adlandırılmıştır. Süreli yayınlar, seriler ve süreğen olarak iki farklı türde kapsamlıdır. Seriler “birleştirilmiş kaynaklar” olarak adlandırılmıştır. Her ikisi de zaman

içinde değişime uğrayabilir. Fakat düzenlenme formları ayrıdır. Süreçlerin, çoklu kısımlar gibi güncellemeleri bulunmaktadır. Birleşen kaynaklar tümüyle birlikte güncellenmiştir. Bu nedenle, kataloglamak için bu birbirini izleyen girişler kullanışlı değildir. Daha farklı kurallar talep edilmiştir (Electronic, 2003, s. 123). Süreli yayın başlıklarındaki kural değişiklikleri “temel ve yardımcı değişiklikler” adı altında sunulmuştur. Bu başlıklar elektronik kaynakların durumlarına göre güncellenmiştir (Parks ve Shadle, 2002). Bu değişiklikler AAKK2’nin gözden geçirilmiş basımının 2002 sonbaharında yayınlanmıştır (Curran, 2003). Tüm bu yeniliklerin asıl amacı elektronik bilgi kaynaklarının kataloglanmasında AAKK2’yi kendi başına tam işlevsel kaynak haline getirmektir. Onun için yakın zamanda yapılan AAKK2 revizyonları, elektronik kaynaklarla ilgilidir. Elektronik kaynaklar için yenilenen kataloglama kuralları Uluslararası Kütüphane Dernekleri Federasyonu (IFLA) tarafından oluşturulmuştur (Huthwaite, 2003, s. 87). Güncellemeler ise JSC (Joint Steering Committee for Revision of Anglo-American Cataloging Rules) tarafından gerçekleştirilmiştir.

AAKK2’de elektronik bilgi kaynaklarına yönelik revizyonlarla ilgili olarak, 2002’de Atlanta’da ALA’nın JCS’de aktif rol alan Robert Freeborn, Rebecca Lubas, Steven Miller ve Steve Shadle yıllık toplantıda (25.12.2008 tarihinde <http://www.ala.org/ala/aboutala/hqops/conference/confservices/annual2002.cfm> adresinden erişildi.) AAKK2’deki güncellemelere yönelik MARC21’le de bağlantılı olarak şu önerilerde bulunmuşlardır.

- Kaynağın tipi ve boyutunda Kongre Kütüphanesi’nde olduğu gibi 256 kullanılmalıdır.
- Bütün elektronik kaynaklar için parçanın bütününe ilişkin basım tarihi yoksa ancak çalışmanın parçalarına ilişkin birçok telif hakkı varsa o zaman en son telif hakkı tarihi alınmalıdır.
- Güncellemeler ve kaynağın gösterildiği tarih uzaktan erişimli kaynakların kayıtlarında her zaman verilmelidir.
- Başlangıç ve bitiş tarihleri, ancak kaynağın ilk veya son basıları olduğunda 260 c’de kaydedilmelidir.
- Kataloglamada ilk ve son basıları elde edilemiyorsa veya elde bulunmayıp tarihleri biliniyorsa işte o zaman bilgi bir notta verilmelidir.
- 247 alanı önceki başlıkları yazmada, kaydetmede kullanılmalı ve ilk son basımı olmayan kaynakların basım tarih bilgisi “362 ilk gösterge 1”de kaydedilmelidir. 310 ve 321’in frekans notları kullanılmalıdır.
- Bir web sitesinin veya veri tabanının frekansının güncelleştirilmesi 310 alanında verilmeli ve güncelleştirmenin önceki frekansı 321 alanında yer almalıdır.

2002 değişikliklerine göre MARC alanlarındaki seviye kodu “i” olmuş ve “birbirine bağlı kaynaklar” adı verilen elektronik kaynağın tipine göre sınıflandırılmıştır. Birbirine bağlı kaynaklar için başlık 008 dizelerinde başka değişiklikler de yapılmıştır. Örneğin frekans kodu devam eden güncelleştirmede “k” kodu verilmiştir. “Devam eden kaynağın tipi” kodları; veri tabanını güncelleştirmede “d” yi, takılıp çıkarılabilen sayfalar için “l” yi ve web sitesi için “w” yi içermiştir. Giriş Anlaşması Kodu için “2” olmuştur. Tamamlanmış eser için 245 alanı asıl güncel olan başlığı göstermek için değiştirilmiştir. Daha önceki başlık 247 veya 547 alanında verilmiştir. 247 alanı önceki başlık veya başlık değişimi için düşülen nota ilaveten başlık eklenilmiş girişi oluşturmakta kullanılmıştır. 247 alanında verilebilenden daha fazla açıklama gerektiği zaman anlamayı zorlaştıran birçok detaya sahip 547 başlığı yalnızca 247 notuna ek olarak verilmiştir (Myer, 2003, s. 62).

Mevcut AAKK2 ile ilgili geleneksel problemin en önemlisi, aynı işin farklı format çeşitlemeleri ile birlikte yapılamamasıdır. AAKK2’nin ilerleme kaydetmesi için yukarıda değinildiği gibi 0,24 kuralı da geliştirilmiştir. Bu değişimle farklı fiziki taşıyıcılarda aynı iş olduğunda yeni katalog kayıtları oluşturulmaya çalışılmıştır. Katalogcular kataloglama yaparken ana materyal seçmektedirler. Elektronik ortamda bu durum gerçek bir sorun yaratmış ve yeni çözümler aranmıştır (Huthwaite, 2003, s. 97).

AACR2’den RDA’ya (Anglo-American Cataloguing Rules 2’den Resource Description and Access’e)

Ekim 1997’de Toronto’da AACR2’nin Geleceği, Gelişmeler ve Prensipler adlı uluslararası toplantıda, Kuralları günümüz şartlarına göre yeniden gözden geçirmek için oluşturulan JSC (Joint Steering Committee for Revision of Anglo-American Cataloging Rules), 2004 sonuna kadar AACR’nın üçüncü basısı için yoğun çalışmıştır. JCS tarafından Nisan 2005 yılında yapılan toplantıda yeni yayınlanacak kaynağın AACR3 (Anglo-American Cataloging Rules 3) değil, RDA (Resource Description and Access) olması kararı verilmiştir. Komisyon, elektronik bilgi kaynaklarının kataloglanmasını böyle bir isimleme ile tanımlanmasının daha doğru olacağı kanısına varmıştır (25.12.2008 tarihinde <http://www.collectionscanada.gc.ca/jsc/rda.html> adresinden erişildi).

RDA (Resource Description and Access-Kaynak Tanımlama ve Erişim), AACR2’ye dayanılarak oluşturulmuş, sayısal kaynakların bibliyografik tanım-

lanması ve erişimi için tasarlanmış yeni bir standarttır. Bu yeni standart, medya ve bütün tiplerdeki bilgi kaynaklarının içeriklerini tanımlama ve erişim için kapsamlı rehberler sunmaktadır. RDA 10 kısım, 37 bölümden oluşmaktadır. Kaynağın kısım ve bölümleri 2006 ve 2007 yıllarındaki toplantılardaki tartışmalardan sonra belirlenmiştir. Resource Description and Access-Kaynak Tanımlama ve Erişim, 2008 yılında kataloglamacıların tartışmasına sunulmuştur. RDA Şubat 2009'da tamamlanıp Mart 2009'da son şekli ile yayınlanacaktır. 2010 yılında ulusal kütüphanelerde kullanılması planlanmaktadır. RDA'nın yapısı, gelişmiş üst veri modelleriyle ilişkilendirilerek genişletilmiştir. JCS, RDA'yı üst veri standardı olarak diğer bütün üst veri standartlarının üstünde bir model olarak tasarlamaktadır (25.12.2008 tarihinde <http://www.collectionscanada.gc.ca/jsc/rda.html> adresinden erişildi).

Geleneksel Kataloglamadan Üst Veriye Yöneliş

Kütüphanecilik hizmetlerinde kuramsal birikim ve deneyime dayanan bir uzmanlık gerektiren kataloglama, bibliyografik denetim yoluyla yürütülmektedir. Bunun için gerekli sistem ve kurallar değişen ve gelişen ortamlarla (yayın türü ve sayısının artması, teknik bilimdeki gelişmeler vb.) birlikte yeterince oluşturulup var olanlar hızla yenilenmektedir (Baydur, 2005, s.106). Bu bağlamda 1990'ların ikinci yarısından sonra bilgi ve belge yöneticileri elektronik ortamdaki bilginin organizasyonu için arayışa girmiş ve bunun çözümünün üst veri (metadata) ile olabileceği kanısına varmıştır. Zengin ve oturmuş düzenleriyle Anglo-Amerikan kütüphaneleri, arşivleri, müzeleri ve benzeri gruplar üst veri çalışmalarına büyük katkı sağlamıştır. Anglo-Amerikan Kataloglama Kuralları, Kongre Kütüphanesi Sınıflama Sistemi ve Dewey Onlu Sınıflama Sistemleri üst veri tasarılarının oluşumunda büyük katkı yapmıştır. Günümüzde üst veriye doğru bir geçiş yaşanmaktadır.

Üst veriyi, Tonta (2000) elektronik yayınların bibliyografik tanımlaması olarak tarif eder. Küçük ve Al ise üst veriyi şöyle tanımlamıştır: “Üst veri, veri hakkında bilgidir. Bu nedenle bir eserin yazarı, oluşturulduğu tarih, ilişkili çalışmalara bağlantılar vb. temel bilgileri sağlar. Web kaynakları ya da diğer bilgi kaynakları hakkında makinece anlaşılabilir veri olarak da tanımlanabilir” (Küçük ve Al, 2001, s. 173).

Üst veri, elektronik ortamda bulunan bilgi kaynakları hakkında yapısal düzenlemeler getiren veriler ya da öğelerdir. Bu bağlamda, web ortamındaki bilgi-

ler hakkında veriler / öğeler, bilgiyi fiziksel niteliklerinden (materyalin türü – monograflar, makaleler, filmler, resimler, vb.) başlayarak sayısal bilgi kaynaklarına kadar (faaliyetler, olaylar, kişiler, yapılar, işlemler, ilişkiler, vb.) bütün özelliklerini açıklar. Bunlara üst veri öğeleri (metadata elements) denir. Bunlar da sanal ortamdaki değişik bilgi kaynaklarının ‘Yazar/Yaratıcı’, ‘Başlık’, ve ‘Konu’ gibi öğelerini belirler (Greenberg, 2003, s. 1876).

Elektronik kaynakların kataloglanması giderek bir üst veri çalışması olarak görülmeye başlanmıştır. El-Sherbini ve Klim (2004) üst verileri kullanılarak yapılan kataloglama ve geleneksel kataloglama ile ilgili geniş tanımlayıcı açıklamalar yapmışlardır. Gorman (2003) son zamanlarda yaygınlaşan üst veri kavramının standartlaşma ile gelişme göstereceğini önermiştir. Bu şekildeki veri elde etme işi gerçek kataloglamadan ayırt edilemeyeceğini belirtmiştir. Sonra bir makalesinde Gorman (2004) üst veri detaylarını geleneksel kataloglama nitelikleri ile beslememiz gerekir demiştir. Kataloglama işini düşünerek Gorman bu durumun elektronik kaynakları tanımlamak ve kaynak bilgilerini korumak gibi iki problem arasında kaldığını ve bu durumun henüz yeterince çözümlenemediğini vurgulamıştır.

Üst veri, özellikle sayısal olmak üzere her türlü bilgi kayıt ortamının kataloglanmasını sağlayan niteleme tekniğidir. Üst veri, günümüzde kullanılan mevcut donanımlar arasındaki farklılıkların neden olduğu erişim sorunlarını büyük ölçüde ortadan kaldırması nedeniyle, bilgi kaynağı düzenleme alanında oldukça önemli bir yere gelmiştir (Electronic records..., 2004)

Geleneksel kataloglama, OPAC için geliştirilmişken, üst veri standartları World Wide Web’in paylaşımlı kaynak erişimine yardımcı olmak için geliştirilmektedir. Çevrim içi olarak elde edilebilen kaynaklar, kütüphanelerde kataloglanan kaynaklardan çok daha geniş yelpazede yer almaktadır. Üst verinin hedefi, bilgiye erişimi daha isabetli kılmaktır (Hanlon, 2001, s. 209).

Üst veri kavramı kütüphaneciler için yeni olmamakla birlikte internet dünyası için de yeni kavramlardan biridir. Her ne kadar kaynak tanımlama standartları kadar ayrıntılı olmasa da, World Wide Web Konsorsiyumu’nda (W3C) üst veri yaklaşımı ile ilgili girişimlerin, 1995 yılında İnternet İçerik Seçimi Platformu (Platform for Internet Content Selection-PICS) çalışması ile başladığı görülmektedir (Al ve Küçük, 2003, s. 169).

Hanlon (2001, ss. 208-210) üst verinin üç kavramsal tipinin bulunduğunu ve bunları tanımlayıcı, yapısal ve yönetsel olarak sınıflayabileceğimizi ifade etmektedir. Tanımlayıcı üst veri, geleneksel kataloglamaya benzemektedir ve elek-

tronik kaynağın tanımlanmasında ve keşfedilmesinde kullanılmaktadır. Yapısal üst veri, elektronik kaynağı çalıştırma ve göstermede gerekli olan bilgiyi sağlamaktadır. Yönetimsel üst veri ise telif durumu, iletişim bilgisi vb. yönetim bilgilerini içermektedir (Küçük ve Al, 2001, s. 169).

Elektronik bilgi kaynaklarında üst veri tanımlanmasının artması bilgi erişiminin daha doğru, daha hızlı ve daha kapsamlı olmasını sağlar. Tonta ve arkadaşlarının aktardığına göre, Turner ve Brackbill (1998) AltaVista ve Infoseek arama motorları üzerinde yaptıkları kontrollü araştırmada anahtar sözcük (keyword) üst veri belirtecinin kullanıldığı belgelerde üst veri belirteci kullanılmayanlara oranla erişilebilirliğinin önemli ölçüde arttığını saptamışlardır (Tonta, Bitirim ve Sever, 2002, s. 46).

Arama motorları dizinlemeyi azaltmak için, geleneksel bir bilgi erişim sisteminin aksine, verilen bir belgeyi olduğu gibi dizinlemez. Tipik olarak, bir web belgesinin başlık kısmı, üst veri etiketlerinin (metadata tags) içerikleri, tam metnin ilk bir-iki paragrafı dizinlenir (Tonta, Bitirim ve Sever, 2002, s. 33). Üst veri bilgiye hızlı erişim için önemlidir. Ancak birçok arama motoru üst veri alanlarına dikkat etmediği için ihtiyaç duyulan bilgiye kesin isabet sağlayamaz. Özellikle üç temel ve önemli üst veri, bilgiye kesin isabet oranını artırır. Bu üç üst veri şunlardır: Başlık (Title), Açıklama (Description) ve Anahtar Kelimeler (Keywords) (Altan, 2007, s. 2).

Bundan sonra bilgi üreticilerinin çoğu, kaynaklarını üst veri standartlarına göre kimliklenmesini isteyecektir. Bu da üst veri çalışmalarının sayısının artmasını sağlayacaktır ve böylece yeni üst veri standartları ortaya çıkacaktır. Sonra ise geniş kitlelerce kullanılan üst veri standartları benimsenecek ve farklı dillerdeki üst veri standartlarının sayısında azalma olacaktır (Younger, 2002, s. 5).

Dublin Core gibi üst veri standartları, karmaşık ve derin yapısı olan MARC'dan daha esneklerdir. Bu gibi üst veri standartları tarama motorlarına daha esneklik sağlamaktadır. Bu da bilgi erişimini kolaylaştırmaktadır. Ancak üst veri standartları, konu sınırının belirlediği yüksek dereceli yapılardır. Üst veri ile tanımlanmış olan yapılar bağlantılı sunumlar, konuyla ilgili diğer bibliyografik bilgiler, yazarı ile birlikte bütün eserleri listeleme ve sınıflandırmada kolaylık sağlar (El-Sherbini, 2001).

MARC formatı 1968 yılından beri iletişim kaynağı ve işbirliği için önemli bir yapı olmuştur. Üst veri taslaklarının gelişmesi ve destek için MARC etkili olmuştur. Üst veri standardı kütüphane ve veri tabanı yönetmek için oldukça eko-

nomiktir. Onun için Colorado Dijital Kütüphane Projesi, Dublin Core üst veri standardını seçmiştir. Çünkü Dublin Core gibi üst veri standartları internette ve bilim dünyasında mantıklı olan bazı ekstra elementleri nedeniyle çok kullanışlıdır. Projeye arşivsel malzeme, kitaplar ve görsel kaynaklarda üst veri standartları kullanan kütüphaneler, müzeler ve arşivler de katılmıştır (Colorado, 2005).

Üst verinin öneminin her geçen gün artmasının iki temel nedeni vardır:

- 1- Sayısal kaynakların sayısının artması ve yaygınlaşması: Birçok topluluk kendi bilgilerini sayısal ortamlara aktarıp veritabanlarında saklamaya başlamıştır. Nerede olursa olsun kullanıcılara çevirim-içi erişim olanaklı hale gelmiştir. Farklı topluluklar kendi gereksinimlerini karşılayıcı çalışmalar yaparak bilginin yapısını kendi istedikleri gibi değiştirmişlerdir. Ancak hepsinin tek bir ortak noktada birleşmesi gerekliliği sorusu üst verinin gereksinimini ortaya çıkarmıştır.
- 2- Artan bilgiye doğru bir şekilde erişim için üst verinin çeşitlerinin oluşturulması ve paylaşımı için standartların geliştirilmesi şart olmuştur (Ahronheim, 1998, s. 395) .

Kataloglamanın Geleceği

Basılı kitaplarda AACR2 oldukça başarılı olmuştur. Basılı kitaplar için AACR2’de (1978) 2. bölüm, seriler (diziler) 12. bölümdeki ve haritacılığa ait kaynaklar 3. bölümdeki kuralları takip etmiştir (Anglo-American, 1978). Katalog yapanların uğraşması gereken tek şey yeniden üretim (reprodüksiyon) tipi, mikroform ve tıpkıbasım (faksimile) gibi kaynaklar olmuştur. Mikroform kaynaklarının 11.Bölümde kendi kural dizisi mevcuttur ve tıpkıbasım, Kongre Kütüphanesi Kural Yorumlamaları (Library of Congress Rule Interpretations-LCRI) adlı kitapla birlikte AACR2 (2002) kural 1.11A’ya göre özel bir hatırlatma yazısı ile ele alınmıştır (Library, 2002). E-kitapların, e-dergilerin, haritacılığa ait kaynakların, hareketli görüntülerin ve elektronik formdaki diğerleri ele alınırken, katalogcular, bu güne kadar çok zaman harcamamıştır. Zaman değişti, önümüzdeki birkaç yıl boyunca elektronik kaynakların kataloglandığı kurallar ve standartlar da değişecek, gözden geçirilecek, tartışılacak ve yeniden ele alınacaktır. Bu değişim, AACR2’nin 9. Bölümün başlığının “Elektronik Kaynaklar” olarak değiştirilmesinden ve 2001 değişiklikleri ile başlayan kuralların gözden geçirilmesinden bellidir. Konuyla ilgili olarak Michael Gorman 1997 yılında 63. IFLA Genel Konferansı’nda sunduğu bildiriye, gelecekte elektronik kaynakların kütüphane

koleksiyonlarında önemli bir yere sahip olacağını ve kataloglama kurallarının kendini bu kaynaklara göre yenilemek zorun da olduğunu belirtmiştir.

Kütüphanelerde gelecekte hem kataloglama hem de veritabanları interaktif olacaktır. Kataloglar da interaktif bir şekilde yaratılacaktır. Kataloglama ve kütüphane katalogları, geniş dizin ve veritabanları içinde sadece bir araç olsa da, elektronik ortamda ve sayısal kütüphane servisleri yaratmaya doğru gitmektedir.

Gelişimle ilgili olarak Cline, Harvard Sayısal Kütüphane Girişimi için “Kütüphanelerde, elektronik kaynakların hızla değişmesi kütüphaneleri farklı yapmaz. Sayısal gelişim, kütüphane materyallerinin kapasitelerini genişletir, arşivleme, sağlama, organize etmek için teknik alt yapı yaratarak kütüphanelerin sayısal bilgiyi yönetmelerinde kolaylık sağlar” demektedir (Cline,2000, s. 27).

Alt yapının önemli bir parçası, görsel bilgi, arşivsel koleksiyonlara giriş için yardım bulmak ve elektronik veri için web kaynaklı katalog bütünlüğünün oluşturulmasıdır. Kuşkusuz birçok üst veri tasarıları arşivcilerle çalışan üst veri kütüphanecileri, görsel kaynak uzmanları, sayısal kütüphaneyi kurmak için çalışan bilgisayar uzmanlarıyla birlikte oluşturulacaktır. Katalogcular, beraber çalıştıkları işlere yeni oluşumları anlatacak ve yeni bilgi kaynaklarını organize etmek için üst veri prensiplerini belirleyecektir. Onlar kütüphane kataloğunun diğer veri tabanlarından nasıl farklılık gösterdiğini ifade edecek ve bir kullanıcının çoklu veritabanlarından bilgiye başarılı bir şekilde ulaşması için yeni bir yapı oluşturacaktır. Kütüphane katalogları, aynı tarzda olmasa da farklı aktiviteler ve bilgiye erişim araçları olarak devam edecektir. Katalogcular, sistemlerini diğer veritabanlarıyla birleştirecek ve bu şekilde kullanıcıya daha fazla bilgi kaynağı sunacaktır. Kütüphane tasarılarının, kaynak keşfi, ulaşım ve kullanımdan oluşan bu büyük resmin içine uyduğunun bilinmesiyle, üst veri kütüphanecileri, diğer üst veri standartları ve dizinleriyle birbirleri arasında etkileşim yapmayı ve geleceğin kütüphanesi ve yeni üst veri tasarıları yaratmayı başaracaktır (Younger, 2002, s. 9).

Elektronik ortamdaki bilgiye erişim, yeni kütüphane koleksiyonları ve bilgiye erişim problemleri kütüphanecilere yeni roller yüklemiştir. Yeni dönemde kütüphaneciler; kaynak tanımlama, üst veri, dizinleme, formatlama, bilgi yönetimi, eğitim ve elektronik ortamda tarama yapmak gibi işlevsel işlerle uğraşacaklardır. Bir kütüphane perspektifinden üst verinin tutarlı bir şekilde görüntüsünü tanıtacaklardır. Gelecek için ulusal bibliyografik kontrol sisteminin elementlerini belirleyeceklerdir. Kataloglama yapan kütüphanecilerin, üst veri kütüphanecilerine dönüşümü ilginçtir ve süreç alacaktır. Üst veri kütüphanecileri web tabanlı kaynakların formatlarını üst veri standartlarına göre tanımlar, kayıt eder ve onları veri tabanına girer

(Carney, 2001). Kütüphanede kataloglama yapan kütüphanecilerin adının üst veri kütüphanecisi olması için; ağ ortamı, çoklu üst veri tasarısı olması ve kataloglamanın bu ortamda yapılması gerekmektedir. Gelecekte her katalogcu mutlaka çoklu üst veri şemalarını iyi bilmek zorunda olacaktır (Younger, 2002, s. 9).

Yakın bir gelecekte, yerel sistemler çeşitli formatlarda ve dizinlemede birçok kaynaktan veri kayıtlarını yönetecek ve başarılı sistem yöneticileri kendi bilgileri ışığında üst veriye uzmanlık katacaktır.

Kataloglamanın geleceğinde anlamlar açık olmasa da literatür alışılmış temalar etrafında dönecektir. Kataloglama çalışmaları yeni teknolojiye uyarlanmalıdır. Bazıları diğerlerinden daha kötümserdir. Örneğin, Weiss (2003) “Elektronik kaynakları kataloglama standartları ne kadar hızlı değişirse değişsin, bu değişim internetin gelişme hızıyla aynı miktarda atılan bir adım olarak görülmeyecektir.” diye geleceğe yönelik bir öngöründe bulunmaktadır. Kütüphaneciler kataloglama kavramını AACR2 ve MARC ile derinlemesine çözümler de El-Sherbini ve Klim (2004) kataloglamada sorunlarla karşılaşılacağını savunmaktadırlar. Kataloglama nasıl gelişirse gelişsin bilginin düzenlenmesi temel bir insanlık uğraşısı olarak kalacaktır. Amerikan Kütüphaneciler Derneği’nin (ALA) Kütüphane Koleksiyonları ve Teknik Hizmetler Grubu’ndan Margaret Mann kataloglama, sınıflama ve bibliyografik prensiplerin kütüphane topluluğunda rolünün kayıp olmayacağı garantisini vermektedir (25.12.2008 tarihinde <http://www.ala.org/ala/mgrps/divs/alcts/awards/profrecognition/margaretmann.cfm> adresinden erişildi). Bu durumda kataloglama gelecekte de uygulanmaya devam edecektir. Hawkins ve Shadle (2004) olumlu bir bakış açısıyla bu durumu “Geçmişin parçası olmaktansa geleceğin parçası olmak daha iyidir.” diyerek yorumlamışlardır.

Sonuç

Yıllar boyunca kütüphaneciler bilgiyi güvende tuttukları için yüksek prestij kazandılar. Ortaçağda yardım sever manastır kütüphanecileri olarak simgelendiler. Ortaçağdan bu yana biz kütüphaneciler katalogları fonksiyonlarla donatmaktayız. O günlerden bu günlere Sir Anthony Panizzi, Charles Jewett, Charles Anmi Cutter, Melvil Dewey, Seymour Lubetsky, David Judson Haykin, Henriette Avram, Micheal Gorman kataloglamaya pek çok katkıda bulunmuşlardır.

Bilgi kaynaklarındaki değişim ve gelişim kataloglamanın da gelişimine neden olmuştur. Gelişimle birlikte kataloglama ve katalogların gelecekte nasıl bir rol oynayacağını, bilgiye erişimdeki değişim, içerik tanımlaması, web sayfaları,

üst veri kütüphanecileri, bilginin bibliyografik tanımlanması ve işbirlikleri belirleyecektir.

Yeni fırsatlar ufuktur. Üst veri tasarılarında ISSN (International Standart Serials Number), ISBN (International Standart Book Number) ve SICI (The Serial Item and Contribution Identifier) ilgili elementler olarak kullanılacaktır. MARC kayıtları birçok kaynakla bağlantılı olacaktır. MARC kaynaklarının bibliyografik ve ad otorite kayıtları olarak tekrar kullanımı mümkün olacaktır.

Geleceğe doğru yönelmeler üst verinin gelişmesini ve üst veri kayıtlarının MARC kayıtlarıyla birlikte çalışmalarını içerecektir. Muhtemel MARC değişiklikleri şu anki Dublin Core standardı kullananların da onaylamış olduğu DC/MARC haritalamayı sağlamak için gerekli olabilir.

AACR'nin üçüncü basısı için yoğun bir çalışma yapılmış ancak 2005 yılında kaynağın adının RDA olması daha uygun görülmüştür. RDA'nın Mart 2009 tarihinde yayınlanması planlanmaktadır. Önümüzdeki yıllarda farklı disiplinlerde ve farklı ihtiyaçlar için çeşitli üst veri standartları kullanılacaktır. Bir müddet sonra RDA gibi temel bir standart çerçevesinde sorunlar çözülecek ve evrensel anlamda bir veya birkaç üst veri standardı kullanılacaktır.

Günümüzde birçok disiplinden bilim insanı bilgiye erişim sorununun üst veri ile çözüleceği kanısını taşıyor. Üst veri, kataloglama tarihinin bütün bilgi birikiminden yararlanılarak günümüz şartlarında ortaya çıkmıştır. Herkesin kullanabilmesi için basit ve pratiktir. Geleceği çok parlaktır. Üst veri, bilgi ihtiyacı duyanların, bilgiyi fark etmelerinde, ulaşmalarında ve kullanmalarında kolaylık sağlar. Bilgiyi bulmak ve kullanmaktaki başarı, hepimizin arzu ettiği yüksek kaliteli bir hayat yaratmakta çok önemli bir faktördür.

Kaynakça

- Ahronheim, J. R. (1998). Description metadata: Emerging standarts. *Journal of Academic Librarianship*, 24 (5), 395-403.
- Al, U. ve Küçük, M. E. (2003). Üst veri standartları ve uygulamaları. *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 20 (1), 167-185.
- Altan, F. (2007). "Web2li Yorum" 29 Kasım 2008 tarihinde <http://www.izto.org.tr/NR/rdonlyres/67A75C25-5DFA-47E7-9759-B66B00820576/8398/AramaMotoru.pdf> adresinden erişildi.
- Anglo-American Cataloguing Rules*. (1978). 2 nd Edition Edited by Michael Gorman and Paul W. Winkler. Chicago: ALA.

- Anglo-American Cataloging Rules*. (1998). Second Edition Revision. Chicago: American Library Association.
- Anglo-American Cataloguing Rules*. (2002). 2d ed., rev. Ottawa: Canadian Library Assn.; London: Library Assn. Publishing; Chicago: ALA.
- Anglo-American Cataloguing Rules*. 2d ed., rev. Update (2005). Prepared under the direction of the Joint Steering Committee for Revision of AACR, a committee of the American Library Association ... [et al.]. Chicago, American Library Association.; Ottawa: Canadian Library Assn.; London: Chartered Institute of Library and Information Professionals.
- Baydur, G. (2005). "Kütüphanecilikte Bilginin Organizasyonu" *Prof.Dr.Nilüfer Tuncer'e Armağan* içinde (ss. 106-113). Hazırlayan: M.E. Küçük. Ankara: TKD.
- Calhoun, K., Koltay, Z. and Weissman, E. (1999). Library gateway: Project design, teams and cycle time. *Library Resources and Techniall Services*, 43 (2), 114-122.
- Carney, B. (2001). Libraries use CORC to catalog useful sites. *OCLC Newsletter* (November/December), 12-13.
- Caudwell, J. (2004). Fluxion-structures: records for remote access electronic resources. *Art Libraries Journal*, 29 (4), 5-20.
- Cline, N. M. (2000). Virtual Continuity: The Challenge for research libraries today. *Educause Review*, 35 (3), 24-29.
- Colorado Digitization Project, Metadata Working Group. (2005). "General for descriptive üst veri creation and entry" 27 Nisan 2008. tarihinde <http://coloradodigital.coalition.org/glines.html> adresinden erişildi.
- Cortez, E. M. (1999). Use of metadata vocabularies in data retrieval. *Journal of American Society for Information Science*, 50 (13), 1218-1223.
- Curran, M. (2003). Defining the Boundaries: FRBR, AACR and the Serial. *Serials Librarian*, 45 (3), 15-22.
- Delsey, T. (1998). The Logical structure of the Anglo-American Cataloguing Rules. 17 Eylül 2008 tarihinde <http://www.nlc-bnc.ca/js/aacrnt.pdf> adresinden erişildi.
- Electronic Cataloguing: AACR2 and metadata for Serials and Monographs*. (2003). Edited by Sheila Intner, Sally C. Tseng, and Mary L. Larsgaard. Binghamton, NY: Haworth Information Press.
- Electronic records management guidelines: Version 4*. (2004). St. Paul: Minnesota Historical Society; Minnesota State Archives. 14 Kasım 2008 tarihinde <http://www.mnhs.org/preserve/records/electronicrecords/erguidelines-toc.html> adresinden erişildi.

- Gorman, M. "What Is the Future of Cataloguers and Cataloguing?" Paper presented at the *63rd IFLA General Conference, August 31-September 5, 1997*. 25 Aralık 2008 tarihinde <http://www.ifla.org/IV/ifla63/63gorm.htm> adresinden erişildi.
- Gorman, M. (2003). Cataloguing in an electronic age. *Cataloging & Classification Quarterly*, 36 (3/4), 5-17
- Gorman, M.. (2004). Authority control in the context of bibliographic control in the electronic environment. *Cataloging & Classification Quarterly*, 38 (3/4), 11-22.
- Gorman, M. and Winkler, P. W. (1993) *Anglo-American Cataloguing Rules: 1988 Revision/With Amendments* . Chicago: ALA
- Greenberg, J. (2003). Metadata and the world wide web. *Encyclopedia of Library and Information Science*. ss. 1876-1886.
- Guenther, R. (2002). "MARC21 as a metadata standart: A pratcal and strategic look at current pratices and future opportunities". In *Cataloging the Web: Metadata, AACR and MARC 21* (ss. 41-44).Boston: Scarecrow Press.
- Hanlon, A. (2001). A brief introduction to Metadata. Çev. Mehmet Emin Küçük. *Bilgi Dünyası*, 2 (2), 206-216.
- Hawkins, L. and Shadle, S. (2004). Reflections on wrapping paper: Random thoughts on AACR2 and electronic serials. *Serials Review*, 30 (1), 51-55.
- Huthwaite, A. (2003). AACR2 and other metadata standards: The Way Forward. *Cataloging & Classification Quarterly*, 36 (3/4), 98-110.
- Joint Steering Committee (JCS) for Revision of Anglo-Amerikan Cataloging Rules. 26 Ağustos 2008 tarihinde <http://www.nlc-bnc.ca/jsc/> adresinden erişildi.
- Karen, C. (1999). Library Gateway: Project Desing, Teams and Cycle Time. *Library Resources And Technical Services*, 43 (2), 114-122.
- Kesen, S., Şenol, C. ve Yanar, Z. (2007). Google Scholar ve Scirus Arama Motorlarında Türkçe Anahtar Sözcüklerle Yapılan Aramalar Üzerine Bir Değerlendirme. *Değişen Dünya'da Bilgi Yönetimi Sempozyumu Bildirileri* içinde (ss 92-98). Yay. Haz. S. Kurbanoğlu, Y. Tonta ve U. Al. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Bilgi Belge Yönetimi Bölümü.
- Keseroğlu, H. (2006) *Kataloglama Kuralları: Anglo-Amerikan kataloglama kuralları 2. Gözden Geçirilmiş Genişletilmiş 4. bs*. İstanbul: Mep Kitap.
- Küçük, M. E. ve Al, U. (2001). Metadata kavramı. *Bilgi Dünyası*, 2 (2), 169-187.
- Library of Congress Rule Interpretations*. (2002). 2d ed. Washington D.C.: Cataloging Distribution Service, Library of Congress.

- Myer, S. A. (2003). AACR2 revisions and electronic resources: Chapters 9 and 12: Report on the Electronic Resources Discussion Group. *Serials Review*, 29 (1), 60-62.
- Parks, B. and Shadle, S. (2002). An interview with Steve Shadle. *Serials Review*, 28 (4), 321-326.
- Richmond, A. (2005). Web developer's virtual library: Meta tagging for search engines 19 Temmuz 2008 tarihinde <http://wdvl.internet.com;Location/Meta/Tag.html> adresinden erişildi.
- Rowley, J. (1996). *Bilginin düzenlenmesi: bilgi erişime giriş*. (Türkçe basımı hazırlayan Sekine Karakaş; Çevirenler Sekine Karakaş...[ve başk.]). Ankara: TKD Ankara Şubesi.
- Sefercioğlu, N. (1977). Kataloglamada milletlerarası gelişmeler. *TKDB*, 26 (3), 121-134.
- Sefercioğlu, N. (2003). *Kataloglama için kurallar*. Ankara: Milli Kütüphane.
- El-Sherbini, M. (2001). Metadata and the future of cataloging. *Library Review*, 50 (1), 16-27
- El-Sherbini, M. and Klim, G. (2004). Metadata and cataloging practices. *The Electronic Library*, 22 (3), 238-248.
- Tonta, Y. (2000). Elektronik yayıncılıkta son gelişmeler. *Bilgi Dünyası*, 1 (1), 89-132.
- Tonta, Y., Bitirim, Y. ve Sever, H. (2002). *Türkçe arama motorlarında performans değerlendirme*. Ankara: Total Bilişim
- Turner, T.P. ve Brackbill, L. (1998). Rising to the top: Evaluating the use of the HTML META tag to improve retrieval of world wide web documents through Internet searchengines. *Library Resources and Technical Services*, 42 (4), 258-271.
- University of Arizona. (1998). Metadata librarian position description. 18 Mayıs 2007 tarihinde <http://dizzy.library.arizona.edu/library/teams/acces98/meta610.htm> adresinden erişildi.
- Weiss, A. K. (2003). Proliferating guidelines: a history and analysis of the cataloging of electronic resources. *Library Resources & Technical Services*, 47 (4), 171-187.
- Younger, A. J. (2002). Metadata and libraries: What's it all about?. In *Cataloging the Web: Metadata, AACR and MARC 21* (ss. 3-13). Boston: Scarecrow Press.

Summary

At the present day, the major function of the librarian is to disappear the troubles which inhibited the people to the knowledge and to prepare an access media to the knowledge which was given the opportunity to use of every one in freedom and in equity. To constitute free of problem to the knowledge could be done in an everlasting catalogings. Due to facilitate in reaching the knowledge of the users, the appeared search engines are in the indispensables of the internet. In parallel with the increase the numbers of the web sites, the increase at the knowledge also raised significantly. Together with the improvement of the web sites, the increase celerity of the recorded knowledge had improved in parallel with. The rapidly increase of the number of web documents and the equipments and the techniques which had been used to reach these, the necessity of the knowledge access and the severity had been more increased. Internet current acknowledgement over the web rises in every seconds so that if the extensive studies in cataloging would not been done, accessing in the required acknowledgement would be gotten harder considerably. To Access the required knowledge or to the web document are not so difficult by entering some key words. The simplified search engines to the knowledge of the users, not only use the content of the document but also use metadata which were heard by the internet users but not having more information. Metadata; is a data about the data. The article discusses the future of cataloging, which involves working with the broader library community in developing cataloging guidelines. It will work on how bibliographic control will be applied in the digital environment. The creation of series authority records will be discontinued, which is a process that provides an established standardized name for collocating works published as a series and provides instructions on how to process the individual works in the series.